

สถาบันวัคซีนแห่งชาติระบุชัด! การพัฒนางาน วัคซีนต้องทำเป็นขั้นเป็นตอน แต่...ความสำเร็จจะ เกิดได้จริง ทุกภาคส่วนต้องสนับสนุน อย่างจริงจัง เพียงพอ ต่อเนื่อง

ดร.นพ.จรุง เมืองชนะ ผู้อำนวยการสถาบันวัคซีนแห่งชาติ(สวช.)กล่าวว่า ไทยเริ่มนำ“วัคซีน”มาใช้ในงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง สามารถใช้วัคซีนในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการเกิดโรคและการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนลดลงอย่างมาก ภาครัฐสามารถให้บริการวัคซีนพื้นฐานครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมายได้มากกว่าร้อยละ 90 ในทุกพื้นที่ ส่งผลให้ไทยเป็น1ใน12 ประเทศที่ได้รับการยกย่องจากองค์การอนามัยโลก (WHO)ว่าเป็นประเทศที่ใช้วัคซีนได้ดี

อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงมุ่งมั่นพัฒนางานด้านวัคซีนมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำนโยบายและแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติด้านวัคซีนที่กำหนดทิศทางการวิจัยและพัฒนางานวัคซีนไว้อย่างชัดเจน มีการยกระดับการพัฒนาวัคซีนให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้วัคซีนในการป้องกันโรคที่สูงขึ้นของประชาชน เป็นการสร้างความมั่นคงด้านวัคซีนให้แก่ประเทศ รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมด้านวัคซีนในการรับมือกับการระบาดของโรคทั้งในภาวะปกติและฉุกเฉิน

ดร.นพ.จรุงกล่าวและอธิบายว่า ที่ผ่านมาการพัฒนางานด้านวัคซีนของไทยได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นลำดับขั้นต่อน เริ่มจากการศึกษาทดลองในระดับห้องปฏิบัติการ ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการนำวัคซีนไปใช้ทดสอบกับสัตว์ทดลอง เพื่อศึกษาความปลอดภัย ความสามารถในการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันและประสิทธิผลของวัคซีน จากนั้นมีการนำวัคซีนไปทดสอบทางคลินิกเพื่อศึกษาความปลอดภัย ความสามารถในการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันและประสิทธิผลของวัคซีนในคน โดยแบ่งการทดสอบออกเป็น 4 ระยะคือ ระยะที่ 1 ศึกษาความปลอดภัย ระยะที่ 2 ศึกษาการตอบสนองทางระบบภูมิคุ้มกัน ระยะที่ 3 ประสิทธิภาพของวัคซีน และ ระยะที่ 4 การเฝ้าระวังด้านความปลอดภัยหลังการขึ้นทะเบียนจำหน่ายแล้ว ตลอดจนผลการป้องกันโรคในระดับภาพกว้างในระบบสาธารณสุข ตามลำดับ

ทั้งนี้การนำวัคซีนที่ผ่านการทดสอบความปลอดภัยและประสิทธิภาพทางคลินิกมาขออนุญาตขึ้นทะเบียนและทำการผลิตทั้งในระดับกึ่งอุตสาหกรรมและระดับอุตสาหกรรมนั้น จะมีกระบวนการควบคุม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การควบคุมกำกับดูแลการขึ้นทะเบียนตำรับ การตรวจสอบและควบคุมคุณภาพสถานที่ผลิต

การรับรองรุ่นผลิตภัณฑ์วัคซีนก่อนออกจำหน่าย การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์วัคซีน การควบคุมกำกับดูแลการ
ศึกษาวิจัยวัคซีนในมนุษย์ และการตรวจสอบติดตามและเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์วัคซีนหลังได้รับทะเบียนตำรับยา
ดร.นพ.จรุงยังกล่าวอีกว่า สถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนการวิจัย
และพัฒนางานด้านวัคซีนของประเทศ ได้ให้การสนับสนุนโครงการวิจัยพัฒนาวัคซีน ตามแผนยุทธศาสตร์วัคซีนแห่ง
ชาติมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 - ปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยพัฒนาวัคซีนที่เป็นเป้า
หมายของประเทศ ได้แก่ วัคซีนโรคไข้เลือดออกเดงกี วัคซีนไข้สมองอักเสบเจอี วัคซีนวัณโรคชนิดใหม่ วัคซีนเดี่ยว
คอตีบ บาดทะยัก ไอกรน และตัวอักเสบบีและวัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตัวอักเสบ

สำหรับปีงบประมาณ 2561 นี้ สถาบันวัคซีนแห่งชาติมีแผนการพัฒนาวัคซีนชนิดต่างๆ ทั้งในกลุ่มวัคซีนพื้นฐาน
วัคซีนที่เป็นปัญหาฉุกเฉินด้านสาธารณสุขของประเทศ รวมทั้งวัคซีนชนิดใหม่ๆ รวม 12 ชนิด โดยให้การสนับสนุน
ใน 2 รูปแบบ คือ 1) การให้ทุนสนับสนุน เพื่อพัฒนาวัคซีนต้นแบบ วิธีการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ กระบวนการผลิต
พัฒนาสารเสริมฤทธิ์และระบบนำส่ง และ การใช้วัคซีนอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การวิจัยพัฒนา ผลิต ควบคุมกำกับ
การใช้ การติดตามหลังออกสู่ตลาด ได้แก่ วัคซีนไข้เลือดออกเดงกี, วัคซีนไข้หวัดใหญ่ , วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมด
ลูก, วัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อฮิบ, วัคซีนรวมบาดทะยัก-คอตีบ-ไอกรนชนิดไร้เซลล์ , วัคซีนไอ
กรนชนิดไร้เซลล์ , วัคซีนวัณโรค , วัคซีนพิษสุนัขบ้า , วัคซีนโรค มือ เท้า ปาก , วัคซีนป้องกันวัณโรคชนิดใหม่ 2)
ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเชิงเทคนิคและการบริหารจัดการ ได้แก่ การสนับสนุนให้มีผู้จัดการโครงการ
สำหรับ วัคซีนไข้สมองอักเสบเจอี, วัคซีนชิก้า, วัคซีนรวมคอตีบ-ไอกรน-บาดทะยัก, วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก
และ วัคซีนไข้เลือดออกเดงกีและการบริหารจัดการและติดตามในรูปแบบคณะกรรมการเฉพาะ สำหรับวัคซีนไข้สมอง
อักเสบเจอี , วัคซีนชิก้าและวัคซีนป้องกันวัณโรคชนิดใหม่

นอกจากนี้สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ยังได้จัดทำกรอบการวิจัยพัฒนาวัคซีนประจำปีงบประมาณ 2562 และได้ประกาศ
รับสมัครทุนเรียบร้อยแล้ว โดยได้แบ่งกรอบการวิจัยพัฒนาวัคซีนเป็น 4 ประเภท ได้แก่ สนับสนุนการวิจัยพัฒนา
วัคซีนเป้าหมาย สนับสนุนการวิจัยพัฒนาวัคซีนที่อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค สนับสนุนการวิจัยพัฒนาวัคซีน
อื่นๆ ที่อยู่ในแผนยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติด้านวัคซีน หรือเป็นความต้องการเร่งด่วนของประเทศ สนับสนุนการวิจัย
พัฒนาวัคซีนชนิดใหม่

“แม้การพัฒนางานวัคซีนของไทยจะดำเนินการอย่างเป็นขั้นบันได แต่ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้จริง จำเป็นต้องอาศัย
ความร่วมมือจากหลายภาคส่วน รวมถึงการสนับสนุนอย่างจริงจังจากรัฐ ทั้งในด้านงบประมาณที่เพียงพอต่อ
เนื่อง และการสนับสนุนเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรม นอกจากจะเป็นการสร้างความมั่นคงด้านวัคซีนให้กับประเทศได้
แล้ว ยังสามารถพัฒนางานด้านวัคซีนของประเทศให้มีศักยภาพ มีผลงานวิจัยด้านวัคซีนที่ได้มาตรฐานสากล
สามารถต่อยอดสู่การผลิตในระดับอุตสาหกรรม เป็นการเพิ่มโอกาสของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางด้านการ
วิจัยพัฒนาวัคซีนในระดับภูมิภาคต่อไปในอนาคตอีกด้วย” ดร.นพ.จรุงยังกล่าวในตอนท้าย